

بسمه تعالی

گاستروانتریت در اطفال

اسهال و استفراغ

بیمارستان امام خمینی (ره) پلدشت

ارائه دهنده

سوپروایزر آموزش سلامت و پرستار پیگیری کننده

بهمن 1402

گاستروانتریت چیست؟

این بیماری در کودکان و شیرخواران بیشتر دیده می شود و ناشی از ویروس های مختلفی است که می توانند به راحتی از کودکی به کودک دیگر منتقل شوند (بسیار مسری است). این وضعیت ممکن است بر معده، روده کوچک و روده بزرگ کودک تاثیر بگذارد و باعث اسهال آبکی، تب و استفراغ شود. افزایش دفعات و تغییر در قوام مدفوع را اسهال و بازگشت مواد غذایی هضم نشده از معده را استفراغ می گویند.

علت گاستروانتریت چیست؟

علت بیماری ممکن است ویروسی یا میکروبی باشد. گاستروانتریت ویروسی: دوره بیماری معمولا کمتر از یک هفته است، ممکن است استفراغ هم داشته باشد که گاهی با تب همراه است. گاستروانتریت میکروبی: طول مدت بیماری بیشتر است. بیمار تب دارد، گاهی اسهال خونی دیده می شود و دردهای شکمی هنگام دفع وجود دارد.

علائم بیماری:

- ✓ اسهال آبکی و استفراغ بیشتر دیده می شود.
- ✓ تب، سردرد، خستگی، درد شکمی، لرز، ضعف، تهوع و دردهای عضلانی در کودکان و بی اشتهايي و کم آبی هم ممکن است وجود داشته باشد.
- ✓ علائم بیماری یک تا دو روز پس از مواجهه با ویروس بطور ناگهانی شروع می شود. ممکن است تا چند روز تا یک هفته ادامه داشته باشد.
- ✓ کم آبی کودک را خسته و بیحال می کند. کم آبی بدن در کودکان بسیار سریع ایجاد می شود و می تواند بسیار خطرناک باشد.
- ✓ اگر کودک شیرخوار به شدت دچار استفراغ و کم آبی باشد مایعات را از طریق وریدی تزریق می کنند.

پیشگیری از بیماری:

پیشگیری از گسترش اسهال و استفراغ میکروبی آسان تر است. مثلاً ظروف تغذیه ای کودک و نیز اسباب بازی های او را قبل از استفاده شستشو و ضدعفونی کنید. سعی کنید همه اعضای خانواده بهداشت شخصی خود را رعایت کنند. غذاها را در دما مناسب نگهداری کنید. اگر به کودک تخم مرغ می دهید آن را شش دقیقه بجوشانید تا کاملاً سفت شود و مرغ را خوب بپزید. نمی توان از آلوده شدن کودک به ویروس های ایجاد کننده اسهال استفراغ پیشگیری کرد اما پس از آلودگی کودک نسبت به ویروس خاصی که باعث بیماری شده مصونیت پیدا می کند.

توصیه های پرستاری:

- ❖ قبل از شیردهی، قبل و بعد از غذا، قبل و بعد از دستشویی، دست های خود و فرزندانتان را با آب و صابون بشوید.
- ❖ شیر مادر در شیرخواران باعث کاهش اسهال می شود.
- ❖ میوه و سبزیجات را ضد عفونی کنید.
- ❖ اگر در مناطقی زندگی می کنید که آب تصفیه شده ندارید قبل از مصرف آب آن را یک دقیقه بجوشانید.
- ❖ بطری و پستانک شیرخوار را روزی یکبار در آب بجوشانید تا ضدعفونی شوند.

- ❖ فرزندانتان را از کودکانی که اسهال و استفراغ دارند دور نگهدارید.
- ❖ تغذیه شیرخوار را با شیر مادر یا شیر خشک به مقدار کمتر و به دفعات بیشتر ادامه دهید.
- ❖ غذاهای سرشار از پروبیوتیک و مانند ماست و فراورده های شیر تخمیر شده را به رژیم غذایی او اضافه کنید تا به افزایش باکتری های سالم در معده و روده کمک کند.
- ❖ از محلول او آر اس طبق دستور پزشک استفاده کنند. (یک بسته پودر را داخل یک لیتر آب سالم حل کرده و از این محلول بعد از هر بار اسهال به مقدار تجویز شده به کودک بدهید.

منابع: کتاب پرستاری کودکان وونگ
توسط رییس علمی بخش جنرال به تایید رسیده است.